

Posio

SUUNNITELMA KURINPITKEINOJEN KÄYTTÄMISESTÄ
Posion esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa

Posion peruskoulu ja lukio
Kevät 2021
Päivitys kevät 2025

Sisällysluettelo

1.	Suunnitelman tarkoitus	1
	Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa.....	1
	Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen, suunnitelmasta tiedottaminen ja suunnitelman toteutumisen arviointi	1
2.	Peruskoulun ja lukion järjestyssäännöt.....	2
	Järjestyssääntöjen tarkoitus ja soveltaminen	2
	Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet	2
	Oppilaiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä muut oikeudet.....	2
	Oppilaan velvollisuudet.....	2
	Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteetön sujuminen	2
	Hyvä käytös	2
	Oleskelu ja liikkuminen	3
	Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen	3
	Turvallisuus	3
	Tietokoneen, matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö	3
	Päihitteet ja vaaralliset esineet	4
	Kurinpito	4
	Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen.....	4
3.	Kurinpidolliset keinot esi- ja perusopetuksessa	4
	Taulukko 1: Posion peruskoulun huolen ja puheeksi ottamisen porrasmalli	1
	Taulukko 2: Lain mahdollistamat puuttumis- ja kurinpitokeinot perusopetuksessa	2
4.	Kurinpidolliset keinot lukiossa	5
	Opiskelijan / huoltajan kuuleminen ja huoltajalle ilmoittaminen (alle 18-vuotiaat opiskelijat).....	5
	Vaaralliset ja häiritsevät esineet ja aineet.....	5
	Vahinkojen korvaaminen ja jälkien korjaaminen	5
	Taulukko 3: Menettelytavat kurinpidollisissa tilanteissa lukiossa	7

1. Suunnitelman tarkoitus

Tämän suunnitelman tarkoituksena on taata omalta osaltaan turvallinen opiskeluympäristö, työrauha, sisäinen järjestys ja opiskelun esteetön sujuminen kaikille oppilaille, opiskelijoille ja kouluyhteisössä toimiville henkilöille. Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnittelu tukee myös oppilaitoksen järjestyssääntöjen toteutumista.

Perusopetuslain (628/1998 29§) mukaan koulutuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Lukiossa noudatetaan lukiolain 714/2018 määräyksiä koskien opiskelijan turvallisuutta ja kurinpitoa. Suunnitelmassa määritellyjä toimenpiteitä sovelletaan lukion opiskelijoihin sellaisissa rike- ja häiriötilanteissa, joita ei saada sovittua muuten tai jotka vaativat hallinnollisia toimia. Lukio-opiskelijan velvollisuuksista säädetään lukiolaissa:

- ❖ Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä.
- ❖ Opiskelijan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.
- ❖ Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäydyttävä asiallisesti. Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa

Suunnitelma on tehty yhteistyössä oppilaitoksen henkilöstön, opiskelijoiden, sekä sosiaali- ja terveydenhuollon edustajien kanssa. Ennen suunnitelman hyväksymistä ja sen päivittämistä koulutuksen järjestäjä on kuullut opiskelijakuntaa ja oppilaitoksen henkilöstöä ja kaikilla lukion opiskelijoilla sekä lukiolaisten huoltajilla on ollut mahdollisuus ilmaista mielipiteensä siitä.

Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen, suunnitelmasta tiedottaminen ja suunnitelman toteutumisen arviointi

Tämä suunnitelma, koulun järjestyssäännöt ja muut koulun toimintaa ohjaavat suunnitelmat kerrataan lukuvuosittain sekä opettajakunnan että opiskelijoiden kesken. Rehtori huolehtii opettajakunnan ja ryhmänohjaajat opiskelijoiden perehdyttämisestä. Kaikki koulun toimintaa ohjaavat suunnitelmat ovat esillä koulun kotisivuilla opiskelijoiden, heidän huoltajiensa ja opettajien nähtävillä.

Suunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain lukuvuoden arvioinnin yhteydessä opettaja- ja oppilaskunnan kesken sekä koulukohtaisessa opiskeluhooltoryhmässä.

2. Peruskoulun ja lukion järjestyssäännöt

Sekä Posion peruskoululla ja lukiolla on molemmilla omat järjestyssäännöt. Järjestyssäännöt sekä niiden tiivistelmät ovat luettavissa koulujen kotisivuilta.

Järjestyssääntöjen tarkoitus ja soveltaminen

Järjestyssääntöjen tarkoituksena on edistää koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteettömyyden sujuvuutta sekä kouluuyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Lisäksi sen tarkoitus on informoida lainsäädännön ja järjestyssääntöjen velvoittavuudesta. Meillä on viihtyisää ja turvallista työskennellä koulussa, kun noudatamme kaikki yhteisiä sääntöjä.

Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

Oppilaiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä muut oikeudet

Oppilaalla on sivistykselliset perus- ja ihmisoikeudet, kuten oikeus maksuttomaan perusopetukseen, oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun, oikeus henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen sekä oikeus yksityiselämän suojaan.

Erilaiset oppijat ovat tasavertaisessa asemassa keskenään. Jokaisella oppilaalla on tasavertainen asema myös sukupuolesta riippumatta. Lisäksi huolehditaan kielellisten, kulttuuristen ja uskonnollisten vähemmistöjen oikeuksien toteutumisesta. Myös seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt huomioidaan yhdenvertaisesti. Pyrimme edistämään kouluuyhteisön kulttuurisesti moninaista ilmapiiriä ja kulttuurien välistä ymmärrystä.

Oppilaalla on oikeus saada opetusta kaikkina koulun työpäivinä, oikeus turvalliseen opiskelu-ympäristöön sekä muihin lainsäädännössä määriteltyihin etuuksiin ja palveluihin. Oppilaita suojellaan väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä laaditun suunnitelman mukaisesti. Koulussamme käytetään sovittelua ristiriitatilanteisen ratkaisemiseen.

Oppilaan velvollisuudet

Oppivelvollisuusikäisen oppilaan velvollisuus on osallistua opetukseen, kunnes oppivelvollisuus on suoritettu. Oppilaan velvollisuus on suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti. Oppilaan velvollisuus on osallistua opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon.

Myöhästely tunneilta niin peruskoulussa kuin lukiossa häiritsee muita, tunneille on siis tultava ajoissa. Kolme myöhästymistä saman aineen oppitunneilta johtaa peruskoulussa kasvatuskeskusteluun ja lukiossa yhteen luvattomaan poissaoloon. Lukiossa opettaja voi harkintansa mukaan kieltäytyä ottamasta toistuvasti myöhästelevää opiskelijaa jäljellä olevalle tunnille. Luvattomien poissaolojen takia lukiossa arvostelematta jätettyä opintojaksoa voi suorittaa vasta elokuun uusintakuulustelussa tai osallistumalla opintojaksolle uudestaan.

Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteetön sujuminen

Hyvä käytös

Hyvien tapojen mukaiseen käyttäytymiseen kuuluu toisten huomioon ottaminen, työ- ja opiskelurauhan edistäminen ja kunnioittaminen, tervehtiminen, ohjeiden noudattaminen,

hyvien ruokailutapojen noudattaminen sekä sovitusta asioista kiinni pitäminen ja täsmällisyys. Terveelliset elämäntavat, monipuolinen ravinto, riittävä liikkuminen ja uni edistävät hyvää käytöstä.

Kouluun tulee pukeutua asiallisesti. Asialliseen pukeutumiseen kuuluu tarkoituksenmukainen pukeutuminen ja ettei pukeuduta toisia loukkaavalla tavalla tai hyvän tavan vastaisesti. Sisätiloissa ei käytetä ulkovaatteita.

Toisesta henkilöstä otettua valokuvaa tai videota ei saa julkaista ilman tämän lupaa internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa. Oppilastöissä tulee noudattaa lähteiden käytön ohjeita ja plagioinnin kieltoa. Esimerkiksi oppilastöihin ei saa kopioida tekstiä tai kuvia luvatta lähdeä ilmaisematta.

Koulussamme edistetään hyvää käytöstä.

Oleskelu ja liikkuminen

Peruskoulussa välitunnit vietetään pääsääntöisesti ulkona, pakkasrajana -20 astetta. Koulun alueelta poistuminen koulupäivän aikana ilman opetukseen liittyvää tai muuta perusteltua syytä on kielletty. Koulumatkojen ja kuljetusten aikana noudatetaan koulun sääntöjä.

Lukiossa opiskelijat saavat väli- ja vapaatuntien aikana oleskella oppilaskunnan tiloissa sekä vapaatuntien aikana on mahdollista poistua koulun alueelta.

Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen

Jokaisen tulee huolehtia koulun omaisuudesta, oppimateriaaleista ja omista tavaroista. Toisten omaisuutta pitää kunnioittaa. Roskaaminen on kiellettyä ja jokaiselta edellytetään jälkien siivoamista. Oppilaan velvollisuuksiin kuuluu vahingonkorvaaminen ja likaamansa tai epäjärjestykseen saattamansa koulun omaisuuden puhdistaminen tai järjestäminen. Lukiolaiset vastaavat oppilaskunnan tilojen ja yhteisten tilojen siisteydestä.

Turvallisuus

Turvallisuuteen liittyvästä viasta tai puutteesta tulee ilmoittaa koulun henkilökuntaan kuuluvalla mahdollisimman pian.

Polkupyörät säilytetään lukion päädyssä olevissa pyörätelineissä tai huoltorakennuksen viereisessä pyörätelineessä. Pelastustiet on säilytettävä vapaina. Mopot ja mopoautot pysäköidään niille varatuille paikoille koulun varsinaisella pysäköintipaikalla. Moottorikelkat pysäköidään tieliikennelain mukaisesti moottorikelkkareittien päätepisteisiin. Koulun sukset säilytetään suksivarastossa ja oppilaiden omat sukset niille varatuissa paikoissa.

Lumipallojen heittäminen koulun pihalla on kielletty lukuun ottamatta lumipalloseinää. Välitunnilla tulee käyttäytyä koulun sääntöjen mukaisesti.

Tietokoneen, matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö

Koulun tietokoneita ja mobiililaitteita käytetään opettajan valvonnassa opettajan ohjeiden mukaan. Ruokailutilanteessa mobiililaitteita ei käytetä ollenkaan.

Oppilas voi käyttää omia laitteitaan opiskelussa oppituntien tai muun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen aikana omalla vastuullaan. Mobiililaitteiden käyttö ei saa häiritä opetusta. Oppilas on velvollinen luovuttamaan pyydettyä mobiililaitteen oppitunnin ajaksi. Mobiililaitteet voi kerätä oppitunnin ajaksi säilytykseen.

Päihteet ja vaaralliset esineet

Laissa kiellettyjen, vaarallisten tai omaisuuden vahingoittamiseen tarkoitettujen esineiden tai aineiden tuominen kouluun on kielletty. Tämä koskee muun muassa alkoholia, tupakkalain tarkoittamia tupakkaa ja tupakkatuotteita, huumausainelain tarkoittamia huumausaineita, veitsiä, ampuma-aseita, voimakkaita laserosoittimia sekä vastaavia esineitä ja aineita.

Kurinpito

Kurinpitokeinoja ja kasvatustalkoita käytetään tässä suunnitelmassa esittelyjä menettelytapoja noudattaen.

Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkistaminen

Järjestyssääntöjen noudattamista seurataan jatkuvasti.

3. Kurinpidolliset keinot esi- ja perusopetuksessa

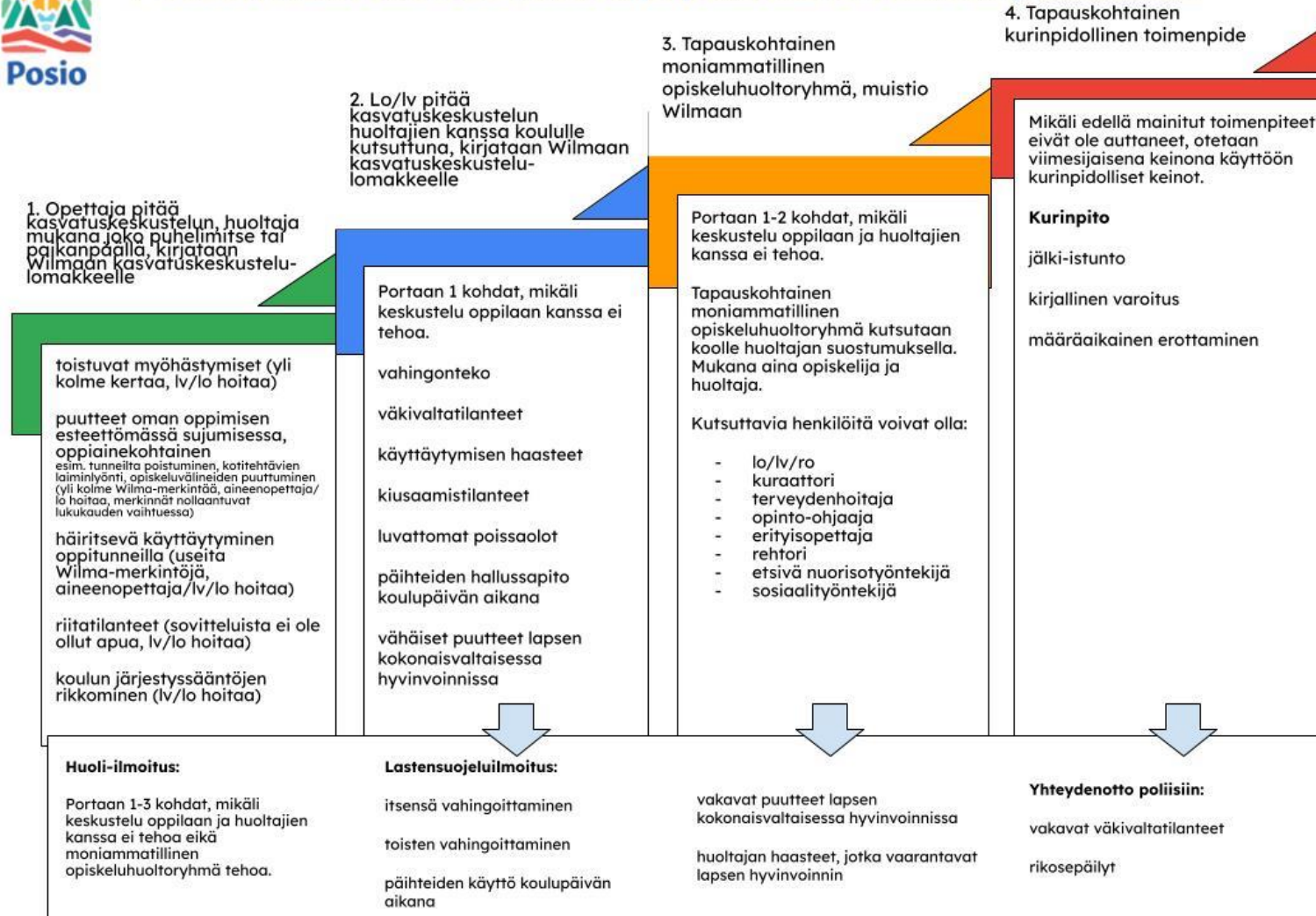
Opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat. Rehtori tai opettaja voi ottaa häiritsevät tai vaaralliset esineet tai aineet tarvittaessa haltuunsa. Koulun rehtorin ja opettajan velvollisuus on ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle

Kun oppilaan toiminta aiheuttaa huolta toimitaan taulukoiden 1 ja 2 mukaisesti.

Taulukko 1: Posion peruskoulun huolen ja puheeksi ottamisen porrasmalli

POSION PERUSKOULU Huolen ja puheeksi ottamisen porrasmalli

Taulukko 2: Lain mahdollistamat puuttumis- ja kurinpitokeinot perusopetuksessa

Teko ja seuraamus	Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta	Huom!
<p>Oppilas häiritsee opetusta tai muulla tavalla rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti.</p> <p>Ensisijaisena puuttumiskeinona kasvatuskeskustelu.</p>		<p>Oppilaan huoltajille.</p> <p>Huoltajalle pitää varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.</p>	<p>Kyllä, kirjaetaan Wilmaan.</p>	<p>Koulun opettaja tai rehtori.</p>	<p>Kesto enintään 2 tuntia.</p> <p>Voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.</p> <p>Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.</p>
<p>Häiritsevä käytös</p> <p>Luokasta tai muusta opetustilasta poistaminen jäljellä olevan oppitunnin ajaksi.</p>		<p>Huoltajalle Wilman kautta tai tarvittaessa lomakkeella postissa.</p>	<p>Kyllä, kirjaetaan Wilmaan ja rangaistuskirjaan.</p>	<p>Opettaja tai rehtori yksinään tai yhdessä.</p>	<p>Valvonta järjestettävä.</p> <p>Huolehdittava siitä, että oppilaalle järjestetään tarvittava oppilashuolto.</p>
<p>Häiritsee opetusta, rikkoo järjestystä, käyttäytyy vilpillisesti.</p> <p>Jälki-istunto.</p>	<p>Oppilasta.</p>	<p>Huoltajalle Wilman kautta tai tarvittaessa lomakkeella postissa.</p>	<p>Kyllä, kirjaetaan Wilmaan ja rangaistuskirjaan.</p>	<p>Oppilaan opettaja.</p>	<p>Enintään 2 tuntia, yksilöitävä teko, hankittava selvitys, valvonta järjestettävä.</p> <p>Oppilaalla voi teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä tai harjoituksia, jotka tukevat kasvatusta, opetusta ja kehitystä, ovat oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin ja ovat ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Oppilasta voidaan pyytää myös olemaan jälki-istunnossa hiljaa.</p> <p>Ei voida järjestää siten, että oppilas jäisi pois opetuksesta tai muusta toiminnasta.</p>

Teko ja seuraamus	Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta	Huom!
<p>Häiritsee opetusta, rikkoo järjestystä, käyttäytyy vilpillisesti.</p> <p>Kirjallinen varoitus.</p>	Oppilasta ja huoltajaa.	Kirjallinen päätös valitusosoituksen huoltajalle.	Kirjallinen hallinnollinen päätös, arkistoidaan rehtorin päätöksiin, kirjataan myös rangaistuskirjaan	Posion kunta hallintosääntö §54.2.4. Rehtori päättää kirjallisesta varoituksesta	Yksilöitävä teko, hankittava selvitys, huolehdittava siitä, että oppilaalle järjestetään tarvittava oppilashuolto.
<p>Vakava rikkomus, toistuva piittämättömyys, joka jatkuu jälkiistuntojen ja/tai varoituksen jälkeen.</p> <p>Määräaikainen erottaminen.</p>	Oppilasta ja huoltajaa.	Huoltajalle kirjallinen päätös ja valitusosoitus, tiedoksi sosiaali-viranomaisille.	Hallinnollinen päätös, täytäntöönpanosta päätettävä ja samalla perusteltava.	Posion kunta hallintosääntö § 54.2.12 rehtori tekee esityksen oppilaan määräaikaisesta erottamisesta asiasta päättävälle opetuksen järjestäjän monijäseniselle toimielimelle (sivistysvaliokunnan jaosto)	Enintään 3 kuukauden ajaksi. Yksilöitävä teko, hankittava selvitys, järjestettävä opetus siten, että oppilas ei jää jälkeen muusta ryhmästään. Laadittava tämän johdosta ops:aan perustuva henkilökohtainen suunnitelma opetuksesta (toteutus ja seuranta). Huolehdittava siitä, että oppilaalle järjestetään tarvittava oppilashuolto.
<p>On olemassa vaara, että oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen vuoksi tai opetus vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käytöksen vuoksi.</p> <p>Turvaamistoimi: Opetuksen epääminen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi.</p>		Huoltajalle, sosiaalihuollon toimeenpanosta vastaavalle viranomaiselle ja tarvittaessa poliisille.	Kirjataan rangaistuskirjaan ja Wilmaan. Tarvittaessa kirjallinen ilmoitus kotiin.	Rehtori tai rehtorin valtuuttama opettaja	Opettajalla ja rehtorilla yksin tai yhdessä oikeus poistaa oppilas, joka ei noudata suullista määräystä poistua. Vastarintaa tekevä oppilas voidaan poistaa käyttäen sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Annettava kirjallinen selvitys opetuksen järjestäjälle. Voimankäyttövälineitä ei saa käyttää. Huolehdittava siitä, että oppilaalle järjestetään tarvittava oppilashuolto.

<p>Kotitehtävät tekemättä.</p> <p>Kotitehtävät laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä aamun läksykerhoon tai jättää työpäivän päätyttyä enintään 1 tunniksi kerrallaan tekemään tehtäviä.</p>		<p>Huoltajalle Wilman kautta.</p>	<p>Kyllä, kirjaan Wilmaan.</p>	<p>Opettaja.</p>	<p>Valvonta järjestettävä.</p>
<p>Teko ja seuraamus</p>	<p>Kuuleminen</p>	<p>Ilmoittaminen</p>	<p>Kirjaaminen</p>	<p>Toimivalta</p>	<p>Huom!</p>
<p>Ilmeistä on, että oppilaalla on hallussaan sellainen kielletty esine tai aine, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy sitä luovuttamasta tai ei osoita luotettavasti, ettei hänellä ole sitä hallussaan.</p> <p>Oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa.</p>		<p>Ilmoitettava. Oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.</p>	<p>Kyllä. Wilmaan tai lomakkeelle.</p>	<p>Koulun opettajalla ja rehtorilla.</p>	<p>Ennen tarkastusta oppilaalle on ilmoitettava tarkastuksen syy. Tarkastajan on oltava oppilaan kanssa samaa sukupuolta ja lisäksi läsnä on oltava toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva, jonka oppilas saa valita. Edellytyksenä on, että henkilö on tavoitettavissa. Tästä voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.</p>

MUUTA HUOMIOITAVAA:

Syyte vireillä

Jos oppilasta vastaan on vireillä syyte tuomioistuimessa, se estää aloittamasta tai jatkamasta koulun rangaistusmenettelyjä. Jos päätös on oppilaalle vapauttava, häntä voidaan rangaista koulussa siinä tapauksessa, että kyse oli koulussa rangaistavasta asiasta vaikkakaan ei rikoksesta. Jos oppilas on tuomittu, samasta asiasta ei voida antaa kurinpitovireistä (varoitusta tai määräaikaista erottamista). Määräaikainen erottaminen on kuitenkin myös tällöin mahdollista, jos se oppilaan tekemän rikoksen tai siihen liittyvien seikkojen perusteella on perusteltua.

Seurantavelvoite

Opetuksen järjestäjän tulee seurata kasvatuskeskustelun, kurinpidollisten toimien, häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistamisen, esineiden ja aineiden haltuunotto-oikeuden sekä oppilaan tavaroiden haltuunotto-oikeuden käyttöä ja toimien kehittymistä. Koulukohtaiset tiedot suositellaan käsiteltäväksi koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä määräajoin.

4. Kurinpidolliset keinot lukiossa

Opiskelijan / huoltajan kuuleminen ja huoltajalle ilmoittaminen (alle 18-vuotiaat opiskelijat)

Kurinpitotoimenpiteet alkavat aina opiskelijan kuulemisella. Opiskelijalla on silloin mahdollisuus selittää toimintaansa, oikaista mahdollinen väärinkäsitys tms. Kuuleminen tehdään aina mahdollisimman pian ja yleensä vasta sen jälkeen asiasta ilmoitetaan kaikille asiaan liittyvien opiskelijoiden huoltajille.

Kurinpitotoimista on ilmoitettava huoltajille, kun kyseessä on alle 18-vuotias opiskelija. Kurinpitovaroituksissa (kirjallisessa varoituksessa ja määräaikaaisessa erottamisessa) on huoltajille tällöin varattava mahdollisuus tulla kuulluksi ennen rangaistuksen määräämistä. Koulu käyttää lakisääteistä julkista valtaa. Huoltajan lupaa kurinpitotoimiin ei tarvita, eikä opiskelijan kuulemisessa ole huoltajalla oikeutta vaatia olla läsnä. Huoltajat eivät voi myöskään mitätöidä koulun antamaa rangaistusta.

Jos huoltaja haluaa selvittää rangaistuksen syitä, tulee hänen olla ensisijaisesti yhteydessä rangaistuksen määränneeseen opettajaan ja tarvittaessa rehtoriin.

Vaaralliset ja häiritsevät esineet ja aineet

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Kouluun ei saa tuoda eikä koulussa pitää hallussa laissa kiellettyjä esineitä tai aineita, kuten alkoholilain sekä tupakkalain mukaisia tuotteita tai vahingoittamiseen tai lyömiseen soveltuvia esineitä tai aineita tai omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavia tai omaisuuden vahingoittamiseen soveltuvia esineitä tai aineita.

Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa haltuunsa kielletty esine tai aine, sellainen esine tai aine, jolla opiskelija häiritsee opetusta tai oppimista (esim. kännykkä) tai vaarallinen esine tai aine (esim. teräase). Jos opiskelija ei kehotuksesta huolimatta luovuta kyseistä esinettä tai ainetta, opettajalla on oikeus vaarallisen esineen ollessa kyseessä käyttää välttämättömiä voimakeinoja.

Koulun opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa. Tarkastaminen koskee esineitä ja aineita, jotka vaarantavat opiskelijan oman tai muiden turvallisuuden. Tarkastaminen edellyttää epäilyä tai havaintoa. Läsnä tulee olla kaksi aikuista, joista toisen opiskelija voi valita, mikäli mahdollista. Tarkastamisessa ja esineiden haltuunottamisessa on noudatettava hienotunteisuutta ja kunnioitettava henkilökohtaista koskemattomuutta ja yksityisyyttä mahdollisimman pitkälle.

Opettajan tai rehtorin haltuun ottama häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa opiskelijalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen tai viimeistään työpäivän päättyessä. Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan opiskelijan huoltajalle tai tarvittaessa poliisille. Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Tarkastuksista ja haltuunotoista ilmoitetaan huoltajille ja ne kirjataan Wilmaan Kurinpitotoimet-rekisteriin.

Vahinkojen korvaaminen ja jälkien korjaaminen

Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä opiskelijan puhdistamaan tai uu-

delleen järjestämään opiskelijan tahallaan tai huolimattomuuttaan sotkeman koulun omaisuuden tai tilan. Työtä valvotaan eikä se saa muodostua opiskelijan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen opiskelijalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia.

Opiskelija ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan opiskelijan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa opiskelijan huoltajalle. Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä tämän lain mukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä. Vahingosta ilmoitetaan huoltajille.

Opiskelijaa, joka häiritsee opetusta, rikkoo järjestystä, käyttäytyy uhkaavasti, vaarantaa turvallisuutta tai menettelee vilpillisesti, voidaan rangaista kurinpidollisesti.

Menettelytavat kurinpidollisissa tilanteissa on koottu suunnitelmaan taulukkoon 3.

Kaikista kurinpidollisista toimenpiteistä ilmoitetaan myös opinto-ohjaajalle, joka (yhdessä rehtorin kanssa) päättää opiskeluhuoltoon liittyvistä mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Taulukko 3: Menettelytavat kurinpidollisissa tilanteissa lukiossa

Rike, teko tai laiminlyönti	Toimenpide	Vastuu	Huomioitavaa	Muutoksenhaku
Oppitunnin toistuva häirintä tai järjestyssääntöjen vastainen käytös	Ohjauskeskustelu	Opettaja, ryhmänohjaaja, asuntolaohjaaja	Ryhmänohjaaja tai asuntolaohjaaja ilmoittaa huoltajalle.	
Vilppi tai sen yritys	Ohjauskeskustelu, opintojakson suoritusten määrittäminen	Opettaja, rehtori	Kirjataan arviointikokouksessa. Ryhmänohjaaja ilmoittaa huoltajalle.	
Toistuva päihteiden käyttö kielletyllä alueella	Opettaja ilmoittaa ryhmänohjaajalle, ohjauskeskustelu	Opettaja, ryhmänohjaaja	Ryhmänohjaaja ilmoittaa huoltajalle.	
Oppitunnin tai tilaisuuden vakava häirintä	Pyydetään poistumaan/poistetaan opetustilasta/ tilaisuudesta	Opettaja tai rehtori	Rehtori ilmoittaa huoltajalle. Lukiolaki 41§-43§	
Oppitunnin toistuva, vakava häirintä tai järjestyssääntöjen vastainen käytös jatkuu ohjauskeskustelun ja huoltajille ilmoituksen jälkeen	Kirjallinen varoitus (hallintopäätös)	Rehtori	Lukiolaki 41§-43§	Valitus hallintotuomioistuimeen, tehtävä 14 pv kuluessa päätöksen tiedoksisaannista
Toistuva vilppi tai sen yritys	Kirjallinen varoitus (hallintopäätös)	Rehtori		
Toistuva päihteiden käyttö kielletyllä alueella jatkuu ohjauskeskustelun ja huoltajille ilmoituksen jälkeen	Kirjallinen varoitus (hallintopäätös)	Rehtori		

Väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen tai muiden työskentelyä kohtuuttomasti häiritsevä käyttäytyminen	Kirjallinen varoitus (hallintopäätös) Osallistuminen opetukseen voidaan evätä 3 työpäivän ajaksi.	Rehtori		
Muut vastaavat vakavat rikkeet, teot tai laiminlyönnit	Kirjallinen varoitus (hallintopäätös)	Rehtori		
Jos toiminta jatkuu kirjallisen varoituksen jälkeen	Erottaminen lukiosta määräajaksi, enintään vuodeksi.	Rehtori korkeintaan 3 kuukauden ajaksi, muuten koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin (sivistysvaliokunnan jaosto)	Lukiolaki 41§-43§	Valitus hallintotuomioistuimeen, tehtävä 14 pv kuluessa päätöksen tiedoksisaannista
	Oppivelvollisen erottaminen lukiosta enintään 3 kuukaudeksi.	Sivistysvaliokunnan jaosto		
	Erottaminen asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi.	Rehtori korkeintaan 3 kuukauden ajaksi, muuten sivistysvaliokunnan jaosto		
Opiskelija ei suorita opintojaan säädetyssä ajassa tai hänelle myönnettyssä lisäajassa. Opiskelija on poissa opetuksesta ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.	Opiskeluoikeuden menetytys	Sivistysvaliokunnan jaosto	Lukiolaki 23§ ja 24§	Oikaisuvaatimus aluehallintovirastolle, valitus oikaisuvaatimuksen päätöksen muutoksenhaku hallintotuomioistuimeen, tehtävä 14 pv kuluessa päätöksen tiedoksisaannista